

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะ ประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

Instructional Leadership of School Administrators Affecting Performance Effectiveness of Teacher Functional Competency in Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1

มนัสวี ยาทองไชย¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์² รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวชัย โพไศล³

Manatsawee Yathongchai¹ Asst. Prof. Dr.Jinda Lapho² Assoc. Prof. Dr.Tawatchai Pailai³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน 3) ศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู 4) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5) หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู 6) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู 7) หาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 จำนวน 331 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน และครูผู้สอนจำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .779 - .945 และมีค่าความเชื่อมั่น .994 ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .799 - .995 และมีค่าความเชื่อมั่น .994 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test, F-test (One-way ANOVA) ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{2,3}Course teacher in Master of Education Program And Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: มนัสวี ยาทองไชย, atam.sukkai@gmail.com

รับเมื่อ 31 มีนาคม 2565 แก้ไข 23 พฤษภาคม 2565 ตอรับ 25 พฤษภาคม 2565

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ มีทักษะในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร มีการกำหนดพันธกิจและเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ได้ร้อยละ 87.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 22.204

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน 2) มีการกำหนดพันธกิจ และเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน 3) มีทักษะในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร 4) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 6) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง คือ ผู้บริหารต้องก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ศึกษาพัฒนาตนเองให้รู้ให้เป็น ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเอง

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, determine the relationship, identify the predictive power of instructional leadership of school administrators affecting performance effectiveness of teacher functional competency and establish guidelines for developing instructional leadership of school administrators. The sample group, obtained through multi-stage random sampling, consisted of 75 school administrators and 264 teachers, yielding a total of 331 participants working under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. The Krejcie & Morgan table was also applied for determining the sample size. The tools for data collection were two sets of 5-point scale questionnaires, comprising a set on instructional leadership of school administrators with the discriminative power values ranging from .779 to .945 and the reliability of .994, and a set on the performance effectiveness of teacher functional competency with the discriminative power values ranging from .799 to .995 and the reliability of .994, and a structured interview form on guidelines for developing instructional leadership of school administrators. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test for Independent Samples, One-Way ANOVA, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis

The findings were as follows:

1. The instructional leadership of school administrators was overall at a high level.
2. The performance effectiveness of teacher functional competency was overall at a high level.
3. The comparison results revealed that the instructional leadership of school administrators, classified by participants' positions, showed no difference overall. In terms of school sizes and work experience, overall, there was a significant difference at the .01 level of significance.
4. The comparison results revealed that the performance effectiveness of teacher functional competency, classified by participants' positions, showed no difference overall. In terms of school sizes and work experience, overall, there was a significant difference at the .01 level.
5. The instructional leadership of school administrators and the performance effectiveness of teacher functional competency had a positive relationship at the highest level ($r_{xy}=.930$) with the .01 level of significance.
6. The six aspects of instructional leadership of school administrators, could predict the performance effectiveness of teacher functional competency at the .01 level of significance with the predictive power of 87.90 percent and the standard error of estimate of $\pm .2204$.
7. The proposed guidelines for developing instructional leadership in school administrators contained six aspects: visions and creative thinking focusing on student development, formulating teaching and learning management missions and goals, curriculum development skills, supporting various learning management strategies using a learner-centered approach, encouraging and supporting teachers to produce and develop innovative instructional media, and using information technology for authentic measurement and evaluation.

Keywords: Instructional Leadership, Teacher Functional Competency

ภูมิหลัง

ในโลกปัจจุบันและอนาคต สังคมโลกกำลังเคลื่อนเข้าสู่สังคมแห่งความรู้ที่แพร่กระจาย และเชื่อมโลกให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยวิทยาการความรู้ก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการแข่งขันระหว่างนานาประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุน ทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรหรือแรงงานชั้นกรรมาชีพอีกต่อไป แต่จะขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ ดังนั้นทุกประเทศจึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกระแสการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคน และสังคม มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มีนิสัยใฝ่รู้รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัยควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 12)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพราะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสำคัญเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ส่งผลให้การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีประสิทธิผลและประสบความสำเร็จ อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดประสิทธิผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

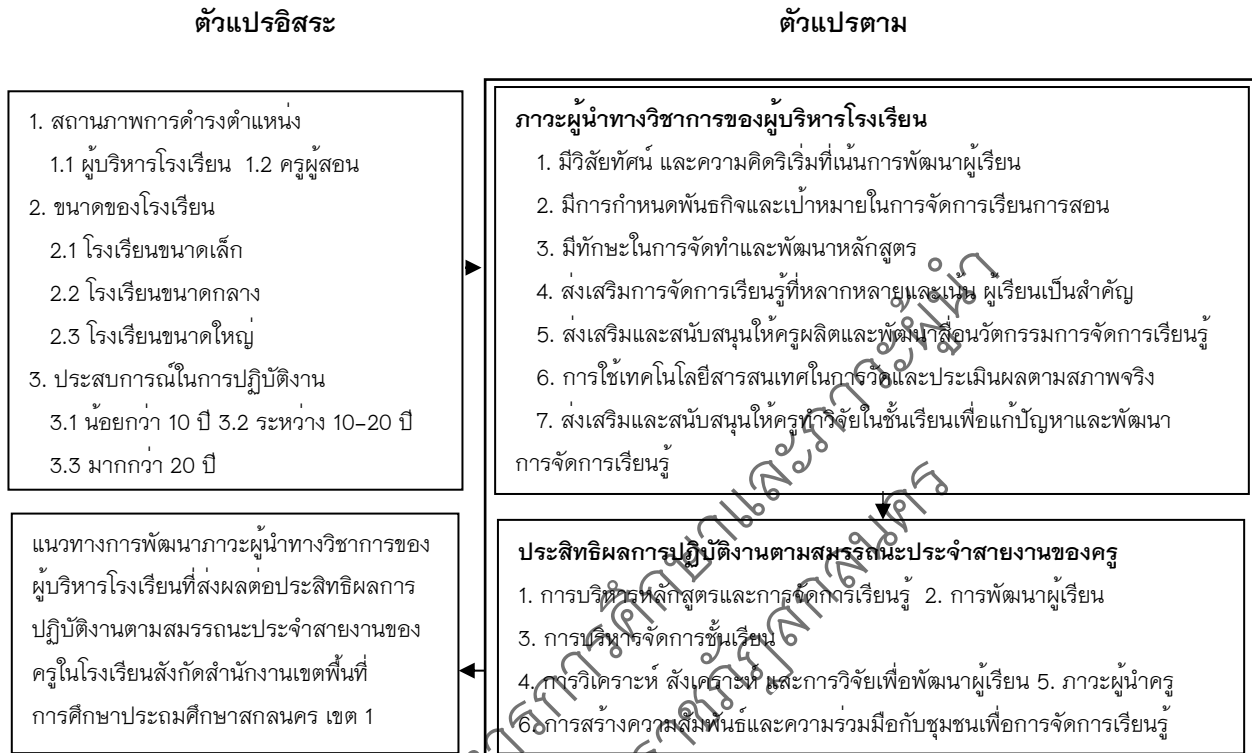
1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน หรือไม่อย่างไร
4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน หรือไม่อย่างไร
5. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด เพื่อตอบปัญหาการวิจัย ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 175 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,460 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 192 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,268 คน
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) จำนวน 339 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน และกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 264 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อันประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบ แบบสอบถามระบุระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 779 – 945 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .994

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 โดยผู้วิจัย กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .799 – .995 และมีค่าความเชื่อมั่น .994

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจาก ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 339 คน
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 339 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบ แบบสอบถาม
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคล ตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตาม สมรรถนะประจำสายของครู ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษา เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่มและ ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามี

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe, s test)

4. การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

5. การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .930$) ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการหาวงจรพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ $-.199$ ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ด้านนี้ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ได้ร้อยละ 87.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 22204

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตินิภา เสนาฤทธิ์ (2560, หน้า 1) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธี บุรณะแพทย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า สมรรถนะหลักทั้ง 4 ด้าน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยมงคล บุญชัย (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะพร บุญใบ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย จันทา (2563, หน้า 9) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม จำแนกตามที่มีประสบการณ์ทำงานในการทำงานต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชิตา พุเพื่อง (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานตามทัศนะของครูโรงเรียนสฤติเดช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามตัวแปรเพศและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาวรา ผลเจริญ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการศึกษามรรคนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครู ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย จันทา (2563, หน้า 9) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม จำแนกตามที่มีประสบการณ์ทำงานในการทำงานต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Martino (2003, p. 30) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำและการเสริมสร้างพลังของครู” ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำและความพึงพอใจในการทำงานและยังพบความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังครูใน 3 ระดับ

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพร บุญใบ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 4 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 89.10

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีจำนวน 6 ด้าน ดังนั้น ควรมีการส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้านดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้นในการบริหารควรเน้นการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำทั้ง 3 ด้านนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์วรา พลเจริญ. (2559). การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนตำรวจวิฑูรย์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตรชัย จันทา. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัยมงคล บุญชัย. (2563) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- นพพร ธนะชัยพันธ์. (2550). การวิเคราะห์ข้อสอบ. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- นันทิยา พู่เฟื่อง. (2559). *สมรรถนะการปฏิบัติงานตามทัศนะของครูโรงเรียนสฤษดิเดชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์ ศศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตินิภา เสนาฤทธิ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์ ศศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยพร บุญใบ. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุธี บุรณะแพทย์. (2557). *สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- MacNeill, N. and others. (2003). *Beyond instructional leadership: towards pedagogic leadership*. Paper submitted for presentation at the 2003 annual conference for the Australian Association for Research in Education: Auckland.